

למצוא את ה'לבו הפץ' בלימוד הגמרא

המשך מעמוד 19

שיישאר לכם החום והמתיקות של השבת, אבל כאן בארץ ישראל – אמר האבא צוק"ל – כבחורים לומדי תורה, העדפתי שתנצלו כל רגע ללימוד התורה. כמוכן שלא ניתן להסיק מכאן דבר, כל תקופה וכל מקרה לגופו, האווירה שהוא יצר – שלימוד התורה הוא משוש החיים – פעלה אצלנו פעולה גדולה מאד והשפיעה יותר מהרבה תביעות והטפות.

איך בונים חומה מהשפעת הרחוב שכל כך מנסה לחדור מבית ומחוצץ?

הגר"ש פורבסקי שליט"א: בחור צריך להבין ולהשכיל שההנאה שלהם לא גורמת לשמחה, זו הוללות, לא שמחה, השמחה הפנימית היחידה שיש על כל פני תבל היא רק אצל מי שזוכה ללמוד תורה. יכול להיות שנדמה להם לפעמים שרשות הרבים נוצצת וחוגגת, אנשים נראים מרושני עונג, זו טעות גמורה ומוחלטת, אין להם שום שמחה רק הוללות והם לא טעמו טעם של שמחה אמיתית, הכול מלא שם צער, רוגז, תחרות ורקב עצמות קנאת איש מרעהו. המקום היחיד שיש שקט פנימי, שלוות עולם, שמחת חיים רוויית עונג היא רק ללומדי התורה.

אין לבחור ישיבה במה להתקנא, הוא נזר הבריאה, הוא בחר הנבראים, כי יש לו כדברי מרן ה'חזון איש' את 'סגולת האור אשר לא יושג בשכל אנושי ואשר אור הסגולה הזו מאיר ומזכך את נפש בעליו לראות אור נוגה ונועם טוב טעם ודעת'. מספרים שמרן הגאון רבי חיים מבריסק זיע"א היה שולח את בנו מרן גאב"ד מבריסק זיע"א לכל מיני שליחויות. פעם התבטא מרן הגרי"ז זיע"א שבהזדמנויות האלו יצא לו לשמוע אנשים שיש להם 'גראמפון' – אז, המכשיר החדשני שהשמיע ניגונים ושירים. 'השתוממת' – אמר מרן הגרי"ז, 'לא יכולתי להבין, למה הם זקוקים לתיבת ניגונים כדי לשמוח, הרי בהבנה אחת של גמרא הלב גרוש משמחה!...' כשחיים עם התורה, השמחה היא פנימית שאין לה כל דמיון ושוויון בשום דבר ועניין. בחור שלומד סדר אחד הוא המאושר עלי תבל, אין לו מה לחפש בשום מקום אחר...

מה יעשה בחור שלא זכה להרגיש את שמחת התורה?

הגר"ש פורבסקי שליט"א: (בהבעת כאב. ג.ט.) נו, בחור כזה ודאי צריך להתיעץ עם רבו או כל מי שקשור עמו כדי כן לזכות לאור התורה. מספרים שבחור נכנס אל מרן ראש הישיבה הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן צוק"ל, הוא ביקש מבני הבית אם יוכל להיכנס ולשאול בלא שיפריעו לו. אלו הבינו שכוונתו טובה ואפשרו לו. ניגש ושאל 'האם מרן ראש הישיבה אוהב סטייק?' – מה זה סטייק? – שאל אותו מרן ראש הישיבה צוק"ל. חתיכת בשר, השיב השואל. מרן צוק"ל האיץ בו 'מה אתה רוצה?' המשיך הבחור, מרן הראש-ישיבה לא רוצה סטייק, כי הוא לא נמשך לזה. למה אם כן, רוצים שאני אלמד גמרא, אני לא נמשך לזה!...' שקט השתרר בחדר, בני הבית כבר תהו על כך שאפשרו לו כך להתבטא, אבל היה זה מרן ראש הישיבה צוק"ל שפנה אליו בשאלה: 'האם הנך אוהב דבש? בוודאי! – השיב הבחור. למה? שאל מרן צוק"ל. 'כי זה מתוק' – השיב הבחור. 'הידעת' – המשיך מרן צוק"ל – 'ישנם אנשים שהרבש לא רק שלא מתוק להם הוא שורף להם... מדוע? כי יש להם פצעים בפה; דע לך, שהגמרא היא מתוקה מרבש ונפת צופים, לא שייך שלא לאהוב אותה, אלא שיש כאלו שיש להם 'פצעים בפה', דיבורים אסורים, מראות אסורים, זה גורם שהגמרא לא תהיה מתוקה. עליך לדאוג, להתיעץ, איך זוכים לטהרת הלב והפה ואז גם אתה תזכה לנועם צוף התורה!'

מודים רבנן, אורח ימים ושנות חיים יוסיפו לך, אמנן בן יהי רצון.

זימן את רבני העקשיים כדי שיענו לטענותיהם של הדרדעים... מיד גזר רבה של תימן רבי יחיא יצחק הלוי יום תפילה וזעקה בבית העלמין שבו טמונים צדיקי יהדות תימן הקדמונים, כדי לעורר רחמי שמים. משם פנה הרב לביתו של האימאם להשיב על השמצותיהם של הדרדעים, והסביר לאימאם את עניין עשרה הספירות ובסייעתא דשמיא דבריו התקבלו על ליבו של האימאם שפסק שמי שיזלזל בספר מן הספרים הידועים והמקובלים ייענש. אך המריבות בין הצדדים לא פסקו והגיעו הרברים למצב שבתי הכנסת של שני הצדדים נסגרו למשך שנה שלמה והוצרכו להתפלל בבתים ובמקומות שונים.

אחד מרבני תימן שכיהן כרבה הראשי של צעדה שהיה מקובל על שני הצדדים ניסה את כוחו בעשיית שלום כשהוא נוטל רשות מהרב יחיא הלוי רבה הראשי של צנעא, לפתוח בדו-שיח כדי להשקיט את המריבה. הרב הלוי בירכו שיצליח אך הזהירו שלא ימשך עמו בדברים שמא יסיתו כנגד חכמת הקבלה. הרב עובדיה יעבץ אכן פנה אל אותו רב שחייבים לציין כי היה בעל מעמד בעדת תימן ואף נחשב לתלמיד חכם, והתחנן לפניו שמתוך חרדה לשלומה של יהדות תימן יחרל מהפצת השקפותיו. הרב הכחיש את הטענות ואמר לרבה של צעדה שלא יאמין למה שמספרים עליו כאילו הוא נלחם בתורת הקבלה כיוון שכל הסיפורים מגיעים מתוך קנאה על מה שהעם נוהר אחריו ונמשכים אחרי לימוד הגמ' והרמב"ם, והמקנאים מלבים את המחלוקת כדי לשוב ולשלוט על הציבור. עם דברי ההתרסה האלה חזר הרב יעבץ למאור התימני הגדול רבה הראשי של תימן הגאון רבי יחיא יצחק הלוי צוק"ל וסיפר לו את דברי התשובה. רבי יחיא הלוי השיב בכאב: ידעתי שלא יודה במעשיו, ומפני הבושה ממך הכחיש את הדברים. אתה עוד תיראה את הנזק הגדול שיצא מכת הדרדעים וחבל על המאמצים להידבר עימו.

לאחר שובו של הרב יעבץ לביתו בפחי נפש, כינס הרב את חכמי צנעא ומסר להם דו"ח על נסיעתו ופגישתו עם אותו רב והזהירם מפני המצב המתוח בין הצדדים שלא מתפללים זה עם זה ולא נושאים נשים זה מזה ולא אוכלים אחד משחיתתו של חברו שיש בו חשש פיקוח נפש וסכנה גדולה – אך אין אפשרות לגשר כאשר מחנה אחד נועדים על ד' וגדולי ירושלים הוציאו את החרם הידוע לכל תפוצות ישראל. כך המשיכה המלחמה עד שאותו נסתלק לבית עולמו וכת הדרדעים הלכה והתמעטה, אך החשש מפני מכישי הזוהר והקבלה לא תם. אחד מצאצאיו של אותו רב – ת"ח ידוע, בטרם התמנה לדיין בישראל, התבקש ע"י רבני ישראל כתנאי קודם למעשה, להישבע כי אין לו חלק ונחלה בהשקפה זו, בטרם יוכל להתמנות לתפקידו. אחד מרבני תימן בדורנו מספר שרשכבה"ג רבינו מרן הגרי"ש אלישיב צוק"ל פסק לו שמי ששייך כיום לאלו שאינם מאמינים בחכמת הקבלה וממשיך להיות רבך בהכחשת הזוהר והקבלה, הוא פסול לעדות ואי אפשר להחתים לועד בקירושין גם ללא החרם שגזרו חכמי ירושלים משום שדינו ככופר בתורה.

